EVROPSKÝ PARLAMENT 2009 - 2014

Dokument ze zasedání

17. 10. 2012 B7-0462/2012

NÁVRH USNESENÍ

předložený na základě prohlášení Komise

v souladu s čl. 110 odst. 2 jednacího řádu

o obchodních jednáních EU s Japonskem
(2012/2711(RSP))

Vital Moreira, Metin Kazak
za Výbor pro mezinárodní obchod

B7-0462/2012

Usnesení Evropského parlamentu o obchodních jednáních EU s Japonskem (2012/2711(RSP))

Evropský parlament,

– s ohledem na své usnesení ze dne 25. listopadu 2010 o lidských právech a sociálních a environmentálních normách v mezinárodních obchodních dohodách,

– s ohledem na své usnesení ze dne 25. listopadu 2010 o politikách mezinárodního obchodu v kontextu naléhavých otázek spojených se změnou klimatu,

– s ohledem na své usnesení ze dne 25. listopadu 2010 o odpovědnosti podniků a sociální odpovědnosti v dohodách o mezinárodním obchodu,

– s ohledem na své usnesení ze dne 6. března 2011 o budoucí evropské mezinárodní investiční politice,

– s ohledem na své usnesení ze dne 27. září 2011 o nové obchodní politice pro Evropu v rámci strategie Evropa 2020,

– s ohledem na své usnesení ze dne 13. prosince 2011 o překážkách v oblasti obchodu a investic,

– s ohledem na sdělení Komise nazvané „Obchod, růst a celosvětové záležitosti – obchodní politika jako klíčový prvek strategie EU 2020“ (COM(2010)0612/3),

– s ohledem na zprávu Komise o překážkách v oblasti obchodu a investic zveřejněnou dne 21. února 2012,

– s ohledem na dohodu o vzájemném uznávání mezi EU a Japonskem uzavřenou v roce 2001,

– s ohledem na dohodu o spolupráci ve věci protisoutěžního jednání uzavřenou mezi EU a Japonskem v roce 2003,

– s ohledem na dohodu o spolupráci a vzájemné správní pomoci v celních otázkách mezi Evropským společenstvím a Japonskem uzavřenou v roce 2008,

– s ohledem na zprávu společnosti Copenhagen Economics nazvanou „Posouzení překážek obchodu a investic mezi EU a Japonskem“ ze dne 30. listopadu 2009,

– s ohledem na výsledky veřejné konzultace Komise o obchodních vztazích mezi EU a Japonskem zveřejněné dne 21. února 2011,

– s ohledem na závěry zasedání Evropské rady, které se konalo ve dnech 24. a 25. března 2011,

– s ohledem na společné prohlášení přijaté na 20. summitu mezi EU a Japonskem, který se konal v Bruselu dne 28. května 2011,

– s ohledem na své usnesení ze dne 11. května 2011 o obchodních vztazích mezi EU a Japonskem,

– s ohledem na čl. 90 odst. 2 a čl. 110 odst. 2 jednacího řádu,

– s ohledem na své usnesení ze dne 19. února 2009 o postupu Společenství v oblasti lovu velryb (2008/2101(INI)),

– s ohledem na Amsterodamskou smlouvu z roku 1997 pozměňující Smlouvu o Evropské unii – Protokol o ochraně a dobrých životních podmínkách zvířat,

– s ohledem na Dohodu o vědecko-technické spolupráci mezi Evropským společenstvím a vládou Japonska podepsanou dne 2. července 2012,

– s ohledem na své usnesení ze dne 13. června 2012 o obchodních jednáních EU s Japonskem,

– s ohledem na čl. 110 odst. 2 jednacího řádu,

A. vzhledem k tomu, že EU a Japonsko společně představují více než třetinu celosvětového HDP a více než 20 % světového obchodu;

B. vzhledem k tomu, že celkový objem dvoustranného obchodu se zbožím mezi EU a Japonskem dosáhl v roce 2011 hodnoty pouhých 116,4 miliard EUR, oproti obchodu mezi EU a USA v hodnotě 444,7 miliard EUR, obchodu mezi EU a Čínou v hodnotě 428,3 miliard EUR a obchodu mezi EU a Ruskem v hodnotě 306,6 miliard EUR;

C. vzhledem k tomu, že zisk japonského obchodu s Evropskou unií činil v roce 2011 18,5 mld. EUR, z čehož 30 % pocházelo pouze z výrobků automobilového průmyslu;

D. vzhledem k tomu, že Světová banka zařadila v roce 2012 na žebříčku snadnosti podnikání Japonsko pro jeho přeshraniční obchod na 16. místo před 18 členských států EU;

E. vzhledem k tomu, že Parlament, Rada a Komise konstatovaly, že schopnost Japonska odstranit necelní překážky a překážky v přístupu na trh s veřejnými zakázkami je základní podmínkou pro zahájení jednání o dohodě o volném obchodu mezi EU a Japonskem (FTA);

F. vzhledem k tomu, že podle výsledků studie společnosti Copenhagen Economics z listopadu 2009 se odhaduje, že vývoz z EU do Japonska vzroste potenciálně o 71 % a vývoz z Japonska do EU o 61 %, budou-li celní a necelní překážky sníženy na minimum;

G. vzhledem k tomu, že Evropská unie a Japonsko se dohodly, že dne 28. května 2011 začnou na společném summitu vytvářet analýzu rozsahu působnosti, která před zahájením jednání o dohodě o volném obchodu prozkoumá její proveditelnost a společné cíle; vzhledem k tomu, že analýza rozsahu působnosti byla dokončena;

H. vzhledem k tomu, že Komise, Rada a Parlament podporují zachování celosvětového moratoria na lov velryb pro komerční účely a zákaz mezinárodního obchodu s velrybími produkty a že usilují o ukončení tzv. lovu velryb pro vědecké účely a podporují vymezení rozlehlých oblastí oceánů a moří jako chráněných oblastí, v nichž bude jakýkoli lov velryb na neurčitou dobu zakázán;

I. vzhledem k tomu, že byla úspěšně ukončena i souběžná politická analýza rozsahu působnosti pro účely rámcové politické dohody;

Hospodářské a politické souvislosti

1. je přesvědčen, že by měl být zohledněn význam Japonska jakožto politického spojence s podobným přístupem k čelení novým výzvám globalizovaného světa, jako má EU;

2. je přesvědčen, že všeobecné prohloubení hospodářských a obchodních vztahů s hlavními světovými ekonomikami, jako je Japonsko, je pro EU nesmírně důležité, protože umožní, aby se co nejvíce zvyšoval potenciál pro růst a zaměstnanost v souladu se strategií EU 2020; považuje to vzhledem k probíhající hospodářské krizi, vysoké míře nezaměstnanosti a nepříznivým odhadům růstu v EU za mimořádně naléhavé;

3. je v této souvislosti znepokojen skutečností, že objem dvoustranného obchodování EU s Japonskem je výrazně nižší než v případě obchodování s jinými partnery, jako jsou USA, Čína a Rusko; dospěl k závěru, že obrovský potenciál obchodních vztahů mezi EU a Japonskem dosud nebyl ve prospěch podniků, pracovníků a spotřebitelů EU naplněn, a to především z důvodu dopadu japonských necelních překážek na možnosti evropských podniků vstoupit na japonský trh;

4. konstatuje, že Japonsko prosazuje své zájmy dalšími významnými dohodami o volném obchodu, jako je případná dohoda o volném obchodu mezi Japonskem, Čínou a Jižní Koreou a transpacifické partnerství, jakož i jednáním o několika dalších bilaterálních dohodách; domnívá se, že EU by měla těžit ze svých zkušeností s dohodou o volném obchodu s Jižní Koreou, aby dosáhla srovnatelného průlomu v oblasti přístupu na trh i s Japonskem;

Analýza rozsahu působnosti

5. bere na vědomí, že závěry analýzy rozsahu působnosti mezi EU a Japonskem byly ke vzájemné spokojenosti Komise a japonské vlády;

6. vítá důraz, který byl v rámci jednání o analýze rozsahu působnosti kladen na odstraňování necelních překážek a překážek v přístupu na trh s veřejnými zakázkami, jak Parlament požadoval;

7. upozorňuje na to, že ačkoli plány představují určitý pokrok, některé z nich nejsou dostatečně přesné a ponechávají prostor pro interpretaci (např. ustanovení o zadávání zakázek v oblasti železniční dopravy); je tudíž toho názoru, že Japonsko se musí při dalších jednáních projevovat ambiciózněji; zdůrazňuje, že naplnění těchto závazků považuje za rozhodující, a proto vyzývá k tomu, aby byly co nejdříve, nejlépe ještě před stanoveným datem, předloženy konkrétní výsledky;

8. vyzývá japonskou vládu, aby na počátku formálních jednání o dohodě o volném obchodu mezi EU a Japonskem znovu potvrdila svůj závazek přijatý v rámci analýzy rozsahu působnosti, zejména s ohledem na odstranění necelních překážek obchodu;

9. žádá tedy, aby přijetí směrnic pro jednání o dohodě o volném obchodu s Japonskem Rada rozhodně podmínila závaznou doložkou o přezkumu aktivovanou do jednoho roku po zahájení jednání s cílem zhodnotit, zda Japonsko dospělo k jednoznačným výsledkům při odstraňování necelních překážek, zejména těch, jež mají vliv na automobilové odvětví EU, a rovněž překážek, pokud jde o veřejné zakázky v oblasti železniční a městské dopravy, které byly schváleny v analýze rozsahu působnosti;

Mandát k jednání

10. vyzývá Radu, aby povolila Komisi zahájení jednání o dohodě o volném obchodu s Japonskem na základě výsledků analýzy rozsahu působnosti a jasných cílů;

11. vyzývá Komisi, aby jedno z úvodních kol jednání o dohodě o volném obchodu mezi EU a Japonskem věnovala zrušení necelních překážek obchodu, a tudíž zajistila, aby mohlo být jakožto součást doložky o přezkumu jeden rok po zahájení jednání provedeno nezávislé posouzení dopadů s cílem objektivně posoudit pokrok dosažený v této otázce, která je pro Parlament klíčová;

12. zdůrazňuje, že tato dohoda o volném obchodu musí být komplexní, ambiciózní a ve všech obchodních ustanoveních plně závazná; zdůrazňuje, že dohoda o volném obchodu musí vést nejen k jakési hypotetické, právní otevřenosti, nýbrž ke skutečné otevřenosti trhu a snazšímu obchodování v praxi; vyzývá Komisi, aby formálně a pravidelně informovala Parlament a Radu o aktuálním stavu jednání a o pokroku dosaženém při odstraňování necelních překážek obchodu; je toho názoru, že pokud Japonko neprokáže během jednání dostatek ambicí, aby vyhovělo prioritním požadavkům EU, měla by Komise po konzultaci s Parlamentem a Radou jednání přerušit;

13. bere na vědomí, že je mnohem obtížnější monitorovat a provádět postup odstranění necelních obchodních překážek, než je tomu u zrušení dovozních cel; naléhavě vyzývá Komisi, aby plně zohlednila doporučení Parlamentu uvedená v jeho usnesení ze dne 13. prosince 2011 o překážkách v oblasti obchodu a investic a aby vyvodila závěry ze závazků, které v oblasti necelních překážek přinesla dohoda o volném obchodu mezi EU a Jižní Koreou, za účelem vytvoření co nejefektivnějších zaváděcích a kontrolních mechanismů;

14. zdůrazňuje, že aby byla dohoda o volném obchodu pro ekonomiku EU skutečně výhodná, měla by Rada představit jasný harmonogram a do směrnic Komise pro jednání zahrnout následující aspekty:

   – konkrétní a měřitelné výsledky japonské vlády týkající se necelních překážek za účelem odstranění většiny překážek brzdících obchod mezi EU a Japonskem; zdůrazňuje, že tyto závazky by měly jít podstatně dál, než naznačují plány, které byly doposud schváleny v rámci analýzy rozsahu působnosti; Komise pravidelně podává Radě a Parlamentu zprávy o pokroku dosaženém v této oblasti;

– odstranění stávajících necelních překážek v automobilovém odvětví, jako jsou například „předpisy o územním plánování“, další protisoutěžní omezení a zacházení s elektrickými a hybridními vozidly; aby byla v tomto důležitém odvětví zajištěna spravedlivá hospodářská soutěž, je třeba rovněž řešit preferenční zacházení s automobily „K“;

– významné ústupky v zadávání veřejných zakázek jako záruka přístupu na trh pro evropské podniky v japonských strategických odvětvích včetně železniční a městské dopravy a stejná míra otevřenosti trhů veřejných zakázek v EU;

– přísné a efektivní mechanismy pro řešení sporů vyžadující včasné konzultace obou stran v případě vzniku nových necelních překážek a překážek v přístupu na trh s veřejnými zakázkami v Japonsku poté, co dohoda vstoupí v platnost;

– postupné citlivé snižování cel v EU tak, aby měl průmysl EU dostatek času přizpůsobit se nárůstu konkurence; domnívá se, že odstranění těchto cel by mělo být prostřednictvím bezpečnostní doložky nerozlučitelně spjato s postupným odstraňováním překážek v přístupu na trh s veřejnými zakázkami a necelních překážek v Japonsku, aby nedošlo ke snížení citlivých cel EU bez odpovídajícího odstranění japonských necelních překážek a překážek, které brání v přístupu k veřejným zakázkám;

– účinná dvoustranná ochranná opatření, jejichž prostřednictvím by se předešlo prudkému nárůstu dovozu, který by způsobil či mohl způsobit závažnou újmu průmyslu EU i Japonska, především v citlivých odvětvích, jako je automobilový a elektronický průmysl;

– odstranění významného počtu nejproblematičtějších překážek bránících evropským malým a středním podnikům v přístupu na trh;

– odkaz na mezinárodní hygienické a fytosanitární normy a ustanovení, jež jsou obsažena zejména v dokumentu „Codex alimentarius“ a formulována Světovou organizací pro zdraví zvířat (OIE) a směrnicí o integrované prevenci a omezování znečištění (IPPC);

– vynutitelná opatření, která by chránila zeměpisná označení na trhu se zemědělskými a potravinářskými produkty včetně vín a lihovin;

– velký důraz na spolupráci v oblasti energetiky s ohledem na katastrofu z března 2011 a lepší přístup na trh s environmentálními výrobky a službami;

– obsáhlá a ambiciózní kapitola o udržitelném rozvoji zahrnující závazné základní pracovní normy, včetně čtyř prioritních úmluv MOP pro průmyslové země; tato kapitola by měla rovněž zahrnovat založení fóra občanské společnosti, jehož úkolem bude monitorovat a informovat o jejím provádění a o účinné realizaci mnohostranných dohod o životním prostředí, dobrých životních podmínkách zvířat a zachování biologické rozmanitosti;

– skutečné možnosti přístupu obou stran na trh služeb druhé strany prostřednictvím zrušení regulačních překážek, zejména pokud jde o investice, přístup ke všem druhům veřejných zakázek a významné závazky, pokud jde o pravidla hospodářské soutěže, včetně řešení nespravedlivých výhod v odvětví poštovních služeb;

– posílení a rozšíření dialogu v oblasti spolupráce týkající se regulace pomocí závazných ustanovení pro zlepšení dodržování mezinárodních norem a harmonizace právních předpisů, zejména prostřednictvím přijetí a provádění norem, které stanovila Evropská hospodářská komise OSN (EHK OSN);

– komplexní kapitola o investicích věnovaná jak ochraně investic, tak i přístupu na trh;

15. opakuje, že je přesvědčen o tom, že za těchto podmínek by dohoda o volném obchodu mezi EU a Japonskem mohla vést k situaci, která by byla přínosem pro obě ekonomiky, a že vyšší stupeň integrace prostřednictvím dohody o hospodářské integraci by výrazně zvýšil přínos pro obě ekonomiky;

16. připomíná, že mezi EU a Japonskem přetrvávají zásadní rozdíly v otázkách týkajících se řízení rybolovu a lovu velryb, zejména pokud jde o lov velryb, který Japonsko provádí pod záminkou vědeckých účelů, a vyzývá k širší diskusi o otázce zrušení lovu velryb a obchodování s velrybími produkty;

Nad rámec jednání

17. budou-li jednání úspěšná, žádá, aby Komise provedla druhé hodnocení dopadů s cílem zhodnotit očekávané výhody a nevýhody dohody pro zaměstnanost a růst v EU, včetně analýzy dopadu na citlivá odvětví, jako je automobilový a elektronický průmysl, a přínosy, pokud jde o eminentní zájmy EU;

18. připomíná, že v otázce případné dohody o volném obchodu mezi EU a Japonskem bude Parlament v souladu s Lisabonskou smlouvou požádán o vyjádření souhlasu;

19. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě a Komisi, vládám a parlamentům členských států a vládě a parlamentu Japonska.